

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus

Bærum kommune
1304 Sandvika

post@baerum.kommune.no

NOF OA
Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO

Org.nr. 975 615 308

Bank 7058.05.99611

leder@nofoa.no

www.nofoa.no

Oslo 18. november 2007

Høringsuttalelse til reguleringsplan for Fornebu, område 14 og 15 på Lilleøya, ref.nr. 06/297

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus (NOF OA), har i en årrekke vært premissgiver i reguleringsaker på Fornebu. Vi er glad for å se at «*Hovedhensikten med planforslaget er å sikre verdifulle natur- og friluftsområder*» (ref. rådmannens planforslag, side 11) – for da har vi samme mål for etterbruken av Fornebu.

NOF OA (i dette skriv inkluderer dette også NOF AB) er i utgangspunktet uenig i at en grav- og urnelund skal oppta så store deler av Lilleøya. Vi er spesielt bekymret for områder av botanisk verdi, turveiens plassering og Kilen sjøflyklubb. Etter raseringen av buffersonene på Storøya er denne den siste rest av opprinnelig natur på Lilleøya blitt desto viktigere å ivareta og burde snarere vært lagt ut som en utvidet del av naturreservatene. De mest verdifulle områdene er kalkkollen rett ovenfor Lilløyplassen Naturhus samt lunden i «rundkjøringen» helt i øst mot Norske Skog.

Buffersoner mot naturreservatene

I likhet med områdene på Storøya planlegges det også på Lilleøya buffersoner mot naturreservatet i Storøykilen – i område SN3 og SN7, henholdsvis omkring Lilløyplassen Naturhus og til veien mot Norske Skog. På Storøya ble ikke buffersonene plantet til med stedlige arter, og har derfor ingen opprinnelig natur. Med sur avrenning på grunn av flisstrø er det heller ingen mulighet til å etablere den stedlige floraen, som jo krever alkalisk kalksteinsgrunn. Følgen er at alle botaniske og entomologiske verdier forsvant, samt at mye av den ornitologiske kvaliteten i området ble sterkt forringet. Med den tragiske utformingen av buffersonene på Storøya ber vi om at begrepet buffersoner denne gang blir definert som en sone / et område med **stedegen natur**. Nå er, riktignok, områdene som her er tiltenkt som buffersoner ikke særlig «naturlige» da SN3 er gammel kulturmark ved det som var en bebodd husmannsplass og SN7 er en gjengrodd ruderatmark. Men begge områdene består allerede av en reetablert natur med store botaniske, entomologiske og ornitologiske verdier. Vi forventer at disse buffersonene ikke blir omgjort til hagemark, det vil si at det **ikke** tilføres masser, spesielt ikke strøbark, og at det ikke tilplanter i disse buffersonene.

Dragehodeområdet – SN5

Et mindre område, SN5, synes å være avsatt på nordsiden av turveien for å bevare forekomsten av den rødlistete planten dragehode og derved også den enda sjeldnere billearten dragehodeglansbille. Dette tiltaket synes prisverdig. Vi ber om at det blir en befaring med naturvitenskapelig personell for å sikre at det avsatte arealet er det mest optimale. Det spørres om det ikke er for snevert i nordlig retning oppover kollen. Vi ber om at eventuell stedegen jord fra denne kollen / dette området (nord for SN5), som temmelig sikkert må fjernes ved anlegging av urnelunden, blir skånsomt skrelt av og at denne jorden kan legges ut på de nyskapede kollene på Storøya. Der kan man i et område fjerne strøflis og i stedet legge ut kalkjorden med stedegen frøbank fra denne kollen på Lilleøya. Vi frykter at teksten under «spesialområde naturvernområde»: «*Både SN5 og SN6 kan inngå som en del av gravlundens vegetasjonsarealer*» egentlig betyr at det faktisk kommer til å bli plantet til på disse områdene – det kan ikke aksepteres at dragehodeområdene skal plantes til. Grav- og urnelundens illustrasjonsplan synes også å ha et lite område uten graver rett nord for SN5. Vi ber om at et større område, inkludert nevnte område inne på gravlundens, beholdes som en naturlig kalkkulle med muligheter for dragehode og dragehodeglansbille.

Turveien og Lilløyplassen Naturhus

Det er et glimrende tiltak med en turvei slik at folk kan komme ut til furuskogen ytterst på Lilleøya. Turveiforslaget følger den gamle grusveien mot sørvest, utover Lilleøya, inntil man kommer til Lilløyplassen Naturhus der vi ser at veien plutselig skal legges om og innover engene på naturhusets område. Vi ønsker ikke naturhusets enger ødelagt av en turvei tvers over og mener man kan bruke det opprinnelige veifaret helt ut. Slik turveien planlegges vest for naturhuset kapper den direkte gjennom lunden som blandt annet er tidligere hekkeplass for tårnfalk (Bærums eneste hekkende par). Vi ber om at turveien flyttes til opprinnelig veifar slik denne ligger i dag, til veiens ende ved dagens parkeringsplass, men **ikke** forlenges ut mot tuppen av Oksenøya som det vises i plantegningen. Da vil det også bli mindre ferdsel og forstyrrelse ned mot Storykilen naturreservat.

Den nevnte p-plassen innerst i veien trengs jo ikke mer. Denne burde da få gro igjen av seg selv eller den kan dekkes med avskrappt kalkjord fra den kalkkollen som kommer til å bli tapt i forbindelse med urnelunden (området nord for SN5).

Lilløyplassen Naturhus har ønsket om, og har allerede startet med, å drifte engene på Lilløyplassen med slått. Med en turvei over engene faller dette forvaltningsaspektet bort. Selv om det ønskes besøk til naturhuset så finner vi det uakseptabelt å få turveien så kloss opp i huset som denne plantegningen skisserer.

Vi mener at også engene på sørsiden av stikkveien inn til Lilløyplassen Naturhus må være en del av naturhuset og ikke en del av grav- og urnelunden. Miljøet omkring Lilløyplassen naturhus burde få leve med den gamle kulturmarken som en naturlig helhet.

Vei

NOF OA har tidligere anbefalt at tilkomstveien til marinaene forblir som i dagens Oksenøyvei, på nordsiden av Norske Skog mot Holtekilen, fordi økt trafikk på sydsiden av Norske Skog vil øke forstyrrelsene mot Storøykilen naturreservat. Det er altså ikke bare selve kilen, men randområdene omkring denne som er ornitologisk viktige (SN7). Vi mener fortsatt at dette vil være eneste fornuftige plassering av en tilkomstvei til marinaene dersom man skal sikre de verdifulle naturområdene i Storøykilen naturreservat.

Kilen sjøflyklubb

NOF OA har gjentatte ganger argumentert for at en sjøflyplass som nabo til et naturreservat og en kommende badeplass på Storøyodden ikke kan sameksistere av naturfaglige og sikkerhetsmessige årsaker, samt grunnet negative konsekvenser for friluftsliv generelt (se for eksempel nylig uttalelse til Samfedselsdepartementet, datert 19. oktober 2007). NOF OA er av den oppfatning at sjøflyene klart medfører store forstyrrelser for fuglelivet i Storøykilen ved start og landing. Vi er kjent med at Kilen sjøflyklubb nylig har fått utført en konsulentrapport (Asplan Viak AS) som hevder at klubben fungerer som en buffersone og at «fuglelivet ikke synes å være påvirket av virksomheten i sjøflyhavna». Vi oppfatter denne rapporten som et bestillingsverk uten faglig relevans og kan ikke forstå annet enn at sjøflydriften **må** flyttes fra Storøykilen dersom «*Hovedhensikten med planforslaget er å sikre verdifulle natur- og friluftsområder*» skal oppnås. Vi ber om at planforslagsalternativet med sjøflyhavn frafalles da vi finner det uakseptabelt. Dersom sjøflyhavnen fortsatt skal eksistere anser vi dette som et klart brudd på intensjonene i et av de viktigste styringsdokumentene for Fornebuutbyggingen (Miljøoppfølgingsprogrammet) som blandt annet sier at: «*Ved utbyggingen av Fornebu skal miljøhensyn tillegges like stor vekt som funksjonelle, tekniske, estetiske og økonomiske hensyn*». Når sjøflyhavnen i tillegg verken kan sies å ha nevneverdig funksjonell, teknisk eller økonomisk betydning for området, blir dens eksistens enda mindre berettiget.

Lilleøya og tilrettelegging for bading

I område SN1, dagens Kilen sjøflyklubb på sydsiden av Lilleøya, foreslås det «*å tillate tilrettelegging for bading samt tiltak som bedrer tilgjengeligheten til sjøen såfremt dette ikke kommer i konflikt med vernehensyn*». Storøykilens bunnforhold er dominert av finkornet mudderbunn. Dersom dette

området skal tilrettelegges for bading må det altså svært store inngrep til – mudring og påføring av mye sand. Vi finner dette helt uakseptabelt så nært inntil et naturreservat av nasjonal betydning for fuglelivet der det nettopp er de grunne forholdene med mudderbunn som gjør området så spesielt næringsrikt for våtmarksfugler. Tilrettelegging for bading burde uansett ikke gjøres når også dette området snart blir lagt ut som naturreservat. Skal man ha nok en badeplass så kan det eventuelt gjøres noe i området med de nærmeste meterne mot marinaene i Holtekilen, nær ved planområdets PS1.

Drenasje

NOF OA har i atskillige tidligere høringsuttalelser uttalt seg om at drenering av vann fra Storøya må tilkomme våtmarksreservatene i Koksa og Storøykilen. Vi forstår det som om dette prinsippet ble forsøkt gjennomført i forbindelse med terrengoppbyggingen på Storøya. Dersom det blir et dreneringssystem i planområdet (ref: «... innenfor planområdet kreves etablert anlegg for oppsamling, rensing og bortledning av overflatevann fra bebyggelse, veier og andre arealer. Dette gjelder også for overvann som kommer fra områder utenfor planområdet») må vannet bli drenert ned i våtmarksreservatet innerst i Storøykilen for å forhindre uttørring av denne forslagsvis ved drenasje ned til sumpen innerst i kilen («Vannriksedammen»). Eventuell pumpestasjon må selvsagt legges utenfor reservat og bufferzoner.

Marina og urnelund går ut over de godkjente arealgrensene

Sammenligner vi det foreslåtte reguleringskartet for urnelunden på Lilleøya med det siste godkjente arealkartet (godkjent av miljøverndepartementet (MD), ser vi følgende:

1. Marinaen har fått større arealer enn det som er godkjent av MD (i henhold til ovennevnte kart).
2. Urnelundens sørvestside er trukket rundt 40 meter (i et 100-metersbelte) lenger ut mot tuppen av Oksenøya/Lilleøya enn det som er godkjent av MD (i henhold til ovennevnte kart).

Med andre ord har de økte arealer til Marinaen måtte kompenseres ved at man har tatt mer av friluftsområdene (skogen) på Lilleøya enn det som var godkjent av MD. Dette er ikke akseptabelt.

Momenter som bør inn i reguleringsbestemmelsene

Konkret ønsker vi også at følgende momenter tas med som punkter i reguleringsbestemmelsene for (hele) området:

1. Der områder skal beplantes, skal det benyttes stedeegne trær, vekster og planter. Dette for å unngå at fremmede arter får en negativ innvirkning på naturmiljøet.
2. Gamle løvtrær skal bli stående.
3. «Dragehodeområder» (SN5 ...) må ikke beplantes.
4. Båndtvang på Lilleøya, Storøya og tilgrensende friområder.

De ovennevnte krav er i overensstemmelse med Miljøoppfølgingsprogrammet for etterbruk av Fornebu, som blandt annet sier at: «Ved etablering av den overordnede grøntstrukturen skal bevaring og utvikling av biologisk mangfold vektlegges».

Avslutning

Det er NOF OA som står som leietager for Lilløyplassen Naturhus som driftes sammen med en rekke naturfaglige foreninger. NOF OA føler derfor et særlig ansvar utover det rent ornitologiske og vi ønsker å se på området som en helhet. Personell fra naturhuset, og foreningene som driver arbeid der, kan sikkert komme med oppklarende kommentarer av naturfaglig karakter ved forespørsel.

Med vennlig hilsen

NOF OA

Håkan Billing (sign.)
Leder

Morten Bergan (sign.)

NOF AB

Terje Bøhler (sign.)
Leder